

Paikuse alevi metsade metsatööde arutelu kokkuvõte

Kohtumise aeg: 17. oktoober 2023 kell 17.00 –18.00

Kohtumise koht: RMK Paikuse kontori kõrval, riigimetsas kvartalitel SJ026 ja SJ027

Arutelu juhib Vändra metsaülem Aliis Kevvai, kokkuvõtet koostab kaasamise spetsialist Susanna Kuusik, osalesid varumisjuht Einart Kask, metsakasvatusjuht Priit Köresaar, regioonijuht Aivar Laud. Kohtumisel osales 7 huvitatud isikut, kellest 4 esindasid Pärnu linna ja Paikuse osavalda (s.h osavallakeskuse juht Marika Valter ja osavallakogu esimees Eero Rändla).

Tutvustus

Metsaülem Aliis Kevvai juhatas sisse arutelu ning tegi ülevaate saabunud ettepanekutest. Lisaks selgitas metsaülem, et lähtuvalt eelmisel kohtumisel kokkulepitule toimus Pärnu jõe kaldale jäävate ohtlike puude teemal ühine arutelu RMK, Keskkonnaameti ja osavalla esindajatega. Eemaldamisele lähuvad puud, mis kujutavad otsest ohtu radadel viibijatele. Metsaülem tegi ülevaate KAH alal plaanitavatest metsatöödest – aegjärgse raie teine järk, millega raiutakse maksimaalselt 1/3 puudest – üksikpuude valimise meetodil. Lisaks tehakse kogukonna soovil võsaraie pinnastee servas.

Arutelu

Esmane arutelu toimub Paikuse kontori kõrval olevas riigimetsas kvartalil SJ026 ning arutatakse, mis saab teisel pool maanteed olevast metsast (SJ027). Räägiti häilraietega metsa uuendamisest. Toodi välja, et tegemist on ühevanuselise metsaga, mis ise ei uuene. Nimetatud metsaosas peetakse oluliseks ulukite liikumiskoridoriks. Sooviti oodata kaitsemetsade staatuse taastamist ja püsimetsanduse põhjalikumat kirjeldamist metsaseaduses. Arutleti võimaluste üle metsa viia munitsipaalomandisse ja millised tagajärjed või võimalused sellel oleksid. Kirjeldati, kuidas inimesed ühes või teises metsaosas liiguvad ja kuidas metsa kasutavad – kuidas raie ajas suurendab või vähendab liikumisvõimalusi erinevates metsaosades. Sooviti vältida ala sattumist range kaitse alla, mil ohtlike puud ei tohi raiuda. Arutleti parkmetsa mõiste ja võimaluste üle. Arutati kas, mida ja millisel määral nimetatud metsas võiks teha. Kõlas ka seisukoht, et kuna töid pole plaanitud teistesse metsaosadesse, siis on see 2018. aastal tehtud kokkuleppe paratamatu jätk, mitte uus kokkulepe.

Metsaülem Aliis Kevvai võttis teemad kokku et kui seadused muutuvad, siis saame plaani üle vaadata ning KOVi ja kohalikega uued võimalused läbi arutada. Tõsi on, et teisel pool teed mets ise ei uuene, vaja on häiringut, kas tulekahju, tormi või raiet. Teisel pool teed raietest rääkides on läbi käinud mõte teha häilud teest ja radadest eemal, neid võiks esialgu olla vähe, 1 kuni 3.

Osavallakogu juht Eero Rändla tegi kokkuvõtte osavallakogu põhjendustest, miks 10 aasta jooksul selles metsaosas raiet mitte plaanida. Sinna võiks jääda looduslikum, rohkem läbi kasvanud metsaosas, mis oleks liikumiskoridor loomadele.

Otsust kritiseeriti, sest see ei lähe kokku esimese koosolekul kõlanud seisukohtadega. Heideti ette, et osavallakogust ei olnud eelmisel avalikul koosolekul esindajaid ning otsus tehti koosolekulaua taga. Arutleti, kui informeeritud oli osavallakogu kohalike arvamusest ja esimesest koosolekust. Osavallakeskuse juht selgitas, et kõigile osavallakogu liikmetele saadeti eelmise kohtumise memo. Osavallakogu esimees tõdes, et kui metsatööde plaan ei ole osavalla seisukohtadega kooskõlas, siis seda vastu ei võeta.

- Arutleti aegjarkse raie teise järgu tegemise üle

Osalisid küsisid aegjarkse raie ja selle kesksel oleva teise eraldise raiumise kohta. Metsaülem selgitas, et 1/3 puudest raiutakse sellel alal, kus juba on metsa hõrendatud. Kõrvalolevaid, tihedamaid, metsaosasid ei hõrendata. Arutleti ka tuulekoridoride tekkimise teemadel. Raiet tehes plaanitakse alal liikuda tehnikaga hobuseraua kujuliselt ja vajadusel kasutatakse ka käsimeeste abi – selliselt plaanides vähendatakse väikeste mändide kahjustamist. Tööd plaanitakse teha talvel – võimalusel 2024. aasta jaanuaris-veebuaris. Arutati teeäärse riba seisukorda. Tee äärne serv jäetakse hõrendamata ning ühiselt hinnati, et selles servas ei ole ka otsest ohtu kujutavaid puid. Arutati, milline lehtpuumets alal kujuneks, kui metsatööd tegemata jäätakse ja leiti, et aegjarkse raie osas on kokkulepe olemas.

- Liiguti üle maantee olevasse metsaossa (kvartal JS027).

Metsakasvatusjuht kirjeldas praegust olukorda ja nentis, et looduslikku uuendust sellel alal ilma häiringuta ei teki. Arutati, kas 20 m häilude tegemine võiks olla alal lahendus. Leiti, et see annaks metsale teise jume. Võimalusena toodi välja istutust häiludesse. Arutati, et häilraie oleks selles metsaosas parem, kui aegjarkne, sest mets uueneb paremini, tekib müratõke ja ei liiguta enam sellel alal, kuhu on uued puud kasvama pandud. Leitakse, et võiks alustada mõnest häilust, tuleb planeerida selliselt, et ei riivaks silma ega lõhuks pinnast.

Osavalla esindajad selgitasid uuesti seisukohta, miks sellele alal võiks metsa uuendamiseks alustada hiljem – eesmärk on jätta Paikusele eriilmelised metsaosad. Eero Rändla tõi välja kolme metsaosa erinevused: 1) kooli vastas on hõredam metsaosa, 2) aegjarkse raie teise järgu ala, 3) üks võiks olla metsaosa, kus töid tehakse järgmisel kümnendil. Ta tunnistas, et osavallakogu saab aru, et aegjarkse raie teist järku on metsa seisukohalt vaja teha.

Raiete osas selgitati, et järk-järguline uuenemine kehtaks 50-60 aastat ja mida pikema aja peale seda teha, seda vähem intensiivne see on. Arutleti olemasoleva vääriselupaiga ja selle metsaosa pinnavormide üle. Esitati seisukoht, et tiheda asustusega Paikusel võiks säilida üks poolürgne metsaosa.

Osavallavolikogu esimees palus metsatööde plaani täiendada raiemahuga, et aegjarkse raiega raiutakse kuni 1/3 puudest. Arutati säilikpuude valimise üle – loodusliku mitmekesisuse ja esteetilisuse mõttes olid erinevad lähenemised. Otsustati jätta praegune metsatööde plaani sõnastus.

Kokkuvõte

Metsaülem võttis kokku, et kui kohalik omavalitsus koosoleku põhjal muudab oma seisukohta, siis saab teha metsatööde plaani muudatusi. Kirjalikke ettepanekuid oodatakse kuni 24. oktoobrini ja paluti levitada infot kohalike seas.

Ettepanekud ja kokkulepped:

Eero Rändla: Täiendada plaani, et aegjarksel raiel raiutakse kuni 1/3 puudest.

Koosolekul koosviibinud on ühisel kokkuleppel aegjarkse raie teise raiejärgu tegemise osas.